

i en Skole; men jeg troer ikke, at der i en saadan Attest ligger saa Meget, at man af den Grund skal stifte en Ubillighed mod Seminarieeleverne. Saalænge det paaligger Seminarieeleverne at underkaste sig en Prøve i praktisk Underviisning og at give Timer i Seminarie-skolen, skal man respectere denne Forpligtelse ligesaa godt, som man respecterer en Attest.

Ved første Behandling af Sagen skal jeg ikke gaae videre ind paa Enkelthederne; jeg har blot villet fremhæve, hvad jeg troer tilstrækkeligt at vise, at Lovforslaget trænger til at overveies, og at det har Mangler, som kunne antages at ville være blevne afhjulpne, eller hvorpaa i alt Fald Opmærksomheden vilde have været rettet, naar Udkastet var udgaaet fra Overbestyrelsen, om ogsaa denne havde faaet Impuls fra det private Initiativ. Jeg beder, at man vel vil lægge Mærke til denne Forskjel. Jeg forkaster paa ingen Maade det private Initiativ i Almindelighed; der er Tilfælde, hvor det bør bruges, og ikke engang ved Udkast af denne Art forkaster jeg det som Impuls, men jeg siger, at denne Impuls bør optages og tilegnes af Overbestyrelsen, saa at denne giver Lovens Form og Skikkelse som Grundlag for vor Behandling. — Jeg skal tilføie en Bemærkning. Naar man taler om de kongelige Seminariers Stilling ligeoverfor dette Lovudkast, er jeg ikke blot enig med den ærede sidste Taler, men jeg gaaer endogsaa meget videre. Jeg er aldeles overbevist om, at en fælles Examenscommission vil stille det klart for Alles Dine, at, hvad man end kan sige om alle eller enkelte af Statsseminarierne, saa give disse dog en meget bedre Underviisning end private. Seminarierne ville, som i det Hele taget vel ordnede og med gode Lærerekræfter udstyrede, Skoler, der ere befrieede fra alle den private Industries Mangler og fra en skadelig Concurrences Indflydelse, give de bedste Resultater. Vi have i mangfoldige Aar haft en fælles Examenscommission ved Universitetet i Form af examen artium, hvorved Professorene examinerede dem, der vilde være Studenter, fra hele Landet, baade dem fra de kongelige Skoler, dem fra de private Skole og de saakaldte Privatister, og Alle,

der have haft den mindste Berøring med denne Examen, vide, hvilke Forestillinger der hos de examinerende Profesorer knyttede sig til Navnet Privatister; det vil altid, saalænge der er vel organiserede Skoler, som imidlertid kræve Tid og Beslutninger og et regelmæssigt Arbejde, og saalænge der hos mange Menneffer er og maa være en Bestræbelse efter at gaae en Gjenvei, være saalebes, at der vil vise sig en Fordeel paa deres Side, der gaae den regelmæssige Vei ligeoverfor dem, der forsøge paa at slyde Gjenvei. Der vil ganske vist være Undtagelser, thi der er enkelte dygtige og energiske Naturer, som enten, paa Grund af deres Energi eller tvungne ved Omstændighedernes Tryk, ville slyde Gjenvei, og ad denne Gjenvei ikke blot opnaae ligesaa Meget, men undertiden ogsaa Mere; men det er Undtagelser.

Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet: Jeg tør selvsølgelig forudsætte, at det høie Things Medlemmer ville være bekendte med de Forhandlinger, der have fundet Sted i det andet Thing, og jeg tør altsaa ogsaa forudsætte, at det høie Thing vil have fulgt, hvorledes jeg som Minister har fundet det rigtigt at stille mig til Sagen. Der fremkom fra den ærede sidste Taler Uttringer, hvoraf det ganske vist fremgik, at det ikke var hans Mening at rette nogen Bebreidelse mod mig personlig, men imidlertid give hans Uttringer mig Anledning til et Dieblit at lægge Beslag paa det høie Things Tid for at gjøre det mere forstaaeligt, hvorfor jeg har stillet mig paa den Maade, som skeet er. Det høie Thing vil mindes, at det ikke er i det sidste Aar, at det Spørgsmaal er bleven reist, hvorvidt det er rigtigt at gjøre Forandring i den Maade, hvorpaa Examen af Seminarister finder Sted. Det vil være det høie Things Medlemmer bekendt, at det stedse med større og større Styrke er blevet gjort gjældende, at der med Hensyn til Ordningen af dette Forhold i allerhøieste Grad finder Uretfærdighed. Saadanne Anstuelser vare komne tilorde længe, før jeg blev sat paa den Post, som jeg nu har den Ære at indtage, og medens jeg har bekræft den, har Sagen gjen-